

**ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DE IMPLEMENTATIE VAN DE ZESDE
STAATSHERVORMING EN HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN INZAKE HET
BELEIDSDOMEIN WERK EN SOCIALE ECONOMIE**

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Samenvatting

Dit ontwerp van decreet implementeert een aantal bevoegdheden die door de zesde staatshervorming aan de gewesten overgeheveld werden. Tevens wijzigt het ontwerp van decreet een aantal bepalingen aangaande het beleidsdomein.

2. Situering

De bevoegdheden van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie werden via de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming uitgebreid.

Een eerste decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (*B.S.* 7 mei 2015) heeft een deel van deze nieuwe bevoegdheden geïmplementeerd in de bestaande Vlaamse regelgeving. Het betrof onder meer de controle op en het sanctioneren van werkzoekenden op het vlak van de beschikbaarheid op de arbeidsmarkt, de erkenning van PWA en een aantal bepalingen inzake controle, handhaving en sanctionering van de nieuwe bevoegdheden (o.a. inzake dienstencheques).

De bevoegdheden inzake economische migratie -die eveneens door de zesde staatshervorming overgeheveld werden-, werden door het decreet van 24 april 2015 nog niet geïmplementeerd. Voor deze materie geldt immers een specifieke, deels gedeelde bevoegdheidsregeling. Verschillende overlegmomenten met de betreffende federale en gewestelijke actoren waren nodig om tot een duidelijke bevoegdheidsverdeling te komen en om concrete afspraken te maken. Een definitief akkoord over de bevoegdheidsverdeling en de verschillende categorieën buitenlandse werknemers werd bekrachtigd op het Overlegcomité van 25 november 2015.

Zesde staatshervorming - Dit ontwerp van decreet bevat hoofdzakelijk bepalingen houdende de verdere implementatie van de zesde staatshervorming:

- Implementatie van de materie economische migratie in de Vlaamse regelgeving, zowel wat de tewerkstelling van buitenlandse werknemers betreft (arbeidskaarten), wat de zelfstandige beroepsactiviteit betreft (beroepskaarten), als wat het toezicht, de controle, de handhaving en de adviesprocedure betreft;

- Een aantal correcties en verduidelijkingen bij de controle-, toezichts- en handavingsbepalingen van het decreet van 24 april 2015. Waar de geregionaliseerde materies nog enkele federale restbepalingen bevatten, wordt in de tekst verduidelijkt dat deze punten niet tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren;
- Implementatie van de bepalingen inzake toezicht, controle en handhaving inzake loopbaanonderbreking;
- Decretale verankering van het territoriaal aanknopingspunt inzake dienstencheques. Deze verankering wordt gedragen door het samenwerkingsprotocol dat de verschillende gewesten hierrond afsloten op 10 november 2015;
- Invoering van een getrapt sanctie-instrumentarium in gevallen van discriminatie bij dienstencheque-ondernemingen.
- Twee bepalingen inzake betaald educatief verlof, met het oog op vereenvoudiging en rechtszekerheid voor de werkgevers.

Diverse bepalingen - Naast de bepalingen inzake staatshervorming bevat het ontwerp van decreet twee bepalingen inzake VDAB (aanbod aan niet-werkzoekende jongeren en inkrimping van het aantal algemene directeurs) en een bepaling aangaande ERSV (stopzetting van de subsidiëring van de erkende regionale samenwerkingsverbanden).

3. Inhoud

Wat betreft het luik economische migratie

De bepalingen inzake economische migratie maken het leeuwendeel uit van dit ontwerpdecreet. Het Vlaamse Gewest is sedert de zesde staathervorming bevoegd geworden voor de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten, met uitzondering van de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in functie van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen en de vrijstellingen van beroepskaarten verbonden aan de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (artikel 6, § 1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

De wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staats-hervorming heeft meer specifiek de arbeidskaarten A en B geregionaliseerd, alsook de beroepskaarten voor zelfstandigen met inbegrip van de hiermee verbonden vrijstellingen. Dit betekent dat de gewesten bevoegd zijn voor de regelgeving, de toepassing, de controle, de handhaving en de adviesprocedure betreffende deze materies. De controlebevoegdheid blijft een gedeelde bevoegdheid, wat betekent dat de vaststelling van de inbreuken eveneens kan worden verricht door de daartoe door de federale overheid gemachtigde ambtenaren. Omgekeerd krijgt de Vlaamse inspectie in dit ontwerp van decreet de bevoegdheid om de resterende federale materies inzake arbeidskaarten (de huidige arbeidskaart C) te controleren.

Dit ontwerp van decreet voegt volgende bepalingen inzake economische migratie in de respectievelijke bestaande regelgevingen:

1) Regelgevende bevoegdheid

De Vlaamse bevoegdheden worden ingeschreven in de bestaande regelgeving inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers (wet van 30 april 1999) en inzake zelfstandige beroepsactiviteit door vreemdelingen (wet van 19 februari 1965). Er worden dus regionale wijzigingen aangebracht in de bestaande federale materiewetten.

2) Uitvoerende bevoegdheid

De uitvoerende bevoegdheid inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers behoorde reeds tot de Vlaamse bevoegdheid: de dienst Economische migratie van het Departement Werk en Sociale Economie levert (sedert 1981) arbeidskaarten af, op grond van de wet van 30 april 1999 en het koninklijk besluit van 9 juni 1999.

Inzake zelfstandige beroepsactiviteit levert de dienst Economische migratie van het Departement Werk en Sociale Economie sedert 1 januari 2015 beroepskaarten af op grond van de federale wetgeving en op grond van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 maart 2015.

3) Toezicht en controle

De controlebevoegdheid inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers behoorde reeds tot de Vlaamse (mede)bevoegdheid: op grond van artikel 11 van de wet van 30 april 1999 controleren de door de bevoegde overheden aangewezen ambtenaren de regelgeving inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Voor deze controles werd tot nog toe het federale controlekader van het Sociaal Strafwetboek gevolgd. Ten gevolge van de bevoegdheidsoverdracht, kan het Vlaamse Gewest nu zelf het controlekader bepalen. De controlebevoegdheden inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers worden door dit ontwerp van decreet ingeschreven in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004 (hierna: Inspectiedecreet). De controlebevoegdheid van de Vlaamse sociaalrechtelijke inspecteurs wordt tevens uitgebreid tot de controle van zelfstandige beroepsactiviteiten door vreemdelingen.

De controlebevoegdheid inzake economische migratie blijft een gedeelde bevoegdheid, overeenkomstig artikel 6, § 1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Voor de regionale materies (huidige arbeidskaarten A, B en illegale tewerkstelling) blijven de federale inspectiediensten medebevoegd, voor de federale materie (huidige arbeidskaarten C) blijven de regionale inspectiediensten medebevoegd. Volgens het verticaliteitsbeginsel en afspraken tussen de verschillende regionale en federale actoren, komt het aan elke overheid toe om haar bevoegde inspectiediensten aan te duiden in eigen regelgeving, zowel ingeval deze hoofdbevoegd, dan wel medebevoegd is.

Het controlekader voor deze controles wordt telkens bepaald door de overheid die de regelgevende (hoofd)bevoegdheid bezit (zie hoger). Bijgevolg volgen de federale sociaalrechtelijke inspecteurs voor controles uitgevoerd op het grondgebied van het Vlaamse Gewest inzake arbeidskaarten A, B of illegale tewerkstelling, het controlekader van het Vlaamse Inspectiedecreet. Vlaamse inspecteurs zullen voor de controles van de arbeidskaart C, het federale controlekader volgen.

4) Sanctionering

Ook de sanctionerende bevoegdheid inzake economische migratie werd deels geregionaliseerd, volgens de bepalingen van artikel 6, § 1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Voor de regionale inbreuken (arbeidskaarten A, B en illegale tewerkstelling) krijgt het Vlaamse Gewest de bevoegdheid om administratieve geldboeten op te leggen, voor de federale inbreuken (arbeidskaarten C) blijft de dienst administratieve geldboeten van FOD WASO bevoegd.

In de basisreglementering inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers en inzake zelfstandige beroepsactiviteiten van vreemdelingen worden een aantal strafsancties opgenomen. Voor beide materies wordt in het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht een administratieve sanctionering via administratieve geldboete voorzien.

5) Advies

De federale Adviesraad voor de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten wordt vervangen door een Vlaamse Adviescommissie voor Economische Migratie. Deze Adviescommissie wordt ingebed in de SERV en adviseert de Vlaamse Regering bij de uitvoering van de haar toegekende bevoegdheden in de materie arbeidskaarten en beroepskaarten.

Wat betreft verduidelijkingen van de controle-, toezichts- en handhavingsbevoegdheden van het Vlaamse Gewest

In de materies dienstencheques, betaald educatief verlof, tewerkstellingsmaatregelen door het OCMW en PWA worden enkele verduidelijkingen aangebracht inzake de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest. De controle-, toezichts- en handhavingsbevoegdheid van het Vlaamse Gewest behelst niet de zuivere arbeidsrechtelijke bepalingen in deze materies. Deze zijn federaal gebleven, en worden dus telkenmale uitgesloten uit het toepassingsgebied.

Wat betreft de toezicht- en controlebevoegdheid inzake loopbaanonderbreking

De controlebevoegdheid van de Vlaamse sociaalrechtelijke inspecteurs wordt uitgebreid tot de controle van de materie loopbaanonderbreking. Het toezicht op de bepalingen inzake loopbaanonderbreking gebeurt conform het Vlaamse inspectiekader.

Wat betreft het territoriaal aanknopingspunt inzake dienstencheques

Naar aanleiding van de bepalingen in de bijzondere wet werd in een samenwerkingsprotocol tussen de regio's bepaald dat de hoofdverblijfplaats van de gebruiker zou worden gebruikt als territoriaal aanknopingspunt. Deze bepaling wordt decretaal verankerd.

Wat betreft het getrappt sanctie-instrumentarium bij discriminatie bij dienstencheque-ondernemingen

In de parlementaire resolutie omtrent discriminatie, in het bijzonder in de dienstenchequesector, werd gevraagd om een proportioneel sanctie-instrumentarium te voorzien. Na overleg met de sociale partners werd besloten om een sanctie-instrumentarium te voorzien zoals dit reeds bestaat binnen de sector van de private arbeidsbemiddeling.

Wat betreft BEV

In de materie betaald educatief verlof worden twee bepalingen aangepast, met het oog op vereenvoudiging en rechtszekerheid voor de werkgevers.

Wat betreft de VDAB

De VDAB krijgt de taak om aan jongeren (onder de 25 jaar) die niet ingeschreven zijn als werkzoekende en die hun studies hebben stopgezet, een passend aanbod te doen. Daarnaast wordt het aantal algemeen directeurs bij VDAB teruggebracht van drie naar twee.

Wat betreft de ERSV

De subsidiëring van de erkende regionale samenwerkingsverbanden wordt vanaf 1 september 2016 stopgezet. De middelen worden aangewend voor het nieuwe streekbeleid en het nieuwe loopbaan- en competentiebeleid.

4. Advies Raad van State en strategische adviesraden

4.1. Toelichting bij het SERV-advies

De SERV verleende op 29 augustus 2016 een positief advies, met enkele opmerkingen. Deze opmerkingen hebben geen aanleiding gegeven tot tekstwijzigingen.

Opmerkingen aangaande Economische Migratie

De SERV formuleert een bekommernis aangaande het principe van interregionale mobiliteit, hetwelk niet expliciet opgenomen wordt in het voorontwerp van decreet.

De zesde staatshervorming wijzigt echter niets aan de bestaande principes van interregionale mobiliteit. Er wordt niet geraakt aan de bestaande vrijstelling van arbeidskaart in situaties van interregionale mobiliteit.

Deze vrijstelling is opgenomen in artikel 2.23° van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Een extra bepaling in het voorontwerp van decreet is dus niet nodig om het intra-Belgisch vrij verkeer van diensten te garanderen.

Nadere afstemming tussen de verschillende Gewesten en de federale overheid, onder meer wat betreft de wederzijdse erkenning van arbeidskaarten en de controle op de respectievelijke regelgevingen inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers, zal gebeuren via een samenwerkingsakkoord tussen de verschillende overheden.

De SERV formuleert een bekommernis aangaande de rol van de Vlaamse Adviescommissie Economische Migratie (art. 19 en 40 van het voorontwerp). De wens wordt geuit om deze Adviescommissie een actieve rol toe te bedelen. Het voorontwerp van decreet voorziet in een verplicht advies van de Vlaamse Adviescommissie, voor elk ontwerp besluit van de Vlaamse Regering aangaande economische migratie (uitgezonderd in geval van hoogdringendheid). Dit naar analogie met de adviesverlening van de bestaande federale Adviesraad voor buitenlandse arbeidskrachten. De opdrachten en de werking van de nieuwe Vlaamse Adviescommissie zullen vastgelegd worden bij besluit van de Vlaamse Regering, en krijgen hierin verdere uitwerking.

De SERV formuleert een vraag naar blijvend overleg met de federale overheid. Er wordt op gewezen dat de organisatie, de samenstelling en de toekomstige werking van de federale Adviesraad een federale bevoegdheid is. Op administratief niveau zal overleg tussen de bevoegde federale en regionale instanties blijven plaatsvinden. Er wordt ook verwezen naar hoger genoemd samenwerkingsakkoord.

De overige bemerkingen van SERV betreffen de procedure gecombineerde vergunning, die niet het voorwerp uitmaakt van voorliggend ontwerpdecreet.

Opmerking aangaande discriminatie (art. 41, 2° van het voorontwerp)

De sociale partners vragen om een paragraaf toe te voegen waarin wordt geëxpliciteerd onder welke voorwaarden een werkgever op de hoogte hoort te zijn van het feit dat een omgeving gevaar inhoudt dat werknemers het slachtoffer zouden kunnen zijn van misbruiken of discriminatoire praktijken. De vraag wordt gesteld of het voldoende is dat de dienstencheque-onderneming, zoals vandaag reeds gebeurt, de klant in het contract laat ondertekenen dat hij/zij de werknemer niet zal misbruiken of discrimineren.

Het gegeven of een werkgever op de hoogte dient te zijn van de risico's op discriminatoire praktijken in een bepaalde omgeving is een feitenkwestie. Dit zal dan ook geval per geval moeten worden onderzocht. Ook onder de bestaande reglementering is dit reeds het geval. Het is uiteraard niet voldoende om enkel een contract te laten ondertekenen met een non-discriminatie clause. De werkgever kan bijvoorbeeld geïnformeerd worden door zijn werknemer dat de omgeving waarin hij of zij moet werken risico's op discriminatie inhoudt.

Indien deze signalen niet worden onderzocht, enkel op basis van het contract met de klant, zal de werkgever niet voldoen aan zijn verplichting opgenomen onder 2°. De opname van non-discriminatieclause in het klantencontract is een eerste goede stap, maar indien nadien vanuit de poestmedewerker signalen komen, dan moet hier door de werkgever adequaat op gereageerd worden. Het is echter niet mogelijk of wenselijk om een sluitende lijst van situaties te geven waarin de werkgever op de hoogte dient te zijn. De feitenrechter zal hierover binnen het kader van de reglementering een uitspraak doen.

Opmerking aangaande Jongerengarantie (art. 53 van het voorontwerp)

De sociale partners vragen om middelen te voorzien om de koppeling van databanken mogelijk te maken. Zoals overeengekomen in het kader van het actieplan 'Samen tegen schooluitval' hebben zowel Onderwijs als Werk zich geëngageerd om dit te realiseren met de bestaande mensen en middelen.

Opmerking aangaande de impact op de Afdeling Toezicht en Handhaving (art. 45 van het voorontwerp)

Het voorontwerp van decreet leidt tot bijkomende opdrachten voor de inspectiedienst. De sociale partners vragen zich af hoe dit opgevangen wordt. In het kader van de 6staatshervorming zijn 5 personen overgekomen van de inspectiedienst van de RVA naar de afdeling toezicht en handhaving.

Om het hoofd te kunnen bieden aan de extra taken die voortvloeien uit de zesde staatshervorming heeft de afdeling toezicht en handhaving onder andere een legislatuurboordtabel ontwikkeld. Dit instrument verzekert een bepaalde dekkingsgraad per materie gespreid over de legislatuur. Deze legislatuurboordtabel wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de risicoanalyse, effect- en impactmeting en beleidsprioriteiten.

Opmerking aangaande de ERSV (art. 55 van het voorontwerp)

De sociale partners zijn voorstander van het voortbestaan van een vaste structuur voor streekoverleg.

De adviesopdracht voor wat betreft de thema's verbonden met het (regionaal) jaarlijks ondernemingsplan van de VDAB worden toegewezen aan een structureel overleg met de sociale partners binnen de VDAB, nl. aan de provinciale werkgroepen sociale partners en de werkgroep sociale partners Brussel. Daarnaast kunnen de sociale partners samen met de lokale stakeholders mee het vernieuwde streekbeleid vormgeven. De structuur hiervoor wordt dus niet vanuit de Vlaamse overheid opgelegd. Het al dan niet betrekken van de lokale stakeholders, en in het bijzonder van de sociale partners, werd wel mee opgenomen in de beoordelingscriteria van de ingediende projectvoorstellen in het kader van het nieuwe streekbeleid.

4.2. Toelichting bij het advies van de Raad van State

Ingevolge het advies 60.148/1 van de Raad van State van 24 oktober 2016, ontvangen op 25 oktober 2016, werden enkele wijzigingen in het ontwerp van decreet doorgevoerd:

Inzake het toepassingsgebied van de wet van 30 april 1999 (punt 3.2 advies)

De Raad van State merkt op dat het enkel aan de federale overheid toekomt om te bepalen welke regeling al dan niet van toepassing is op buitenlandse werknemers die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden.

Artikel 26 wordt in navolging van het advies uit het ontwerp weggelaten.

Inzake aanpassingen van de wet van 19 februari 1965 ten gevolge van de zesde staatshervorming (punt 9 advies)

De verwijzing naar de federale bepalingen inzake de aanwijzing van de leden van de Raad voor Economisch Onderzoek inzake Vreemdelingen, wordt aangepast. Deze bepaling wordt ingekanteld binnen de structuren van de Vlaamse overheid.

Inzake de oprichting van een Vlaamse Adviescommissie binnen de SERV (punt 10 advies)

De oprichting van deze Adviescommissie wordt slechts één keer opgenomen. De bepaling in de wet van 19 februari 1965 wordt aangepast overeenkomstig de opmerking van de Raad van State.

Volgende opmerkingen van de Raad van State gaven geen aanleiding tot wijziging van het ontwerp van decreet. De memorie van toelichting werd echter wat deze verschillende punten betreft aangevuld en verduidelijkt:

Inzake discriminatie van dienstencheque-ondernemingen (punt 7 advies)

Zoals hoger aangegeven (punt 4.1.) blijft het gegeven of een werkgever op de hoogte dient te zijn van de risico's op discriminatoire praktijken in een bepaalde omgeving, een feitenkwestie. Dit zal geval per geval moeten worden onderzocht.

Inzake de vrijstellingen van beroepskaart die de Vlaamse Regering aan bepaalde categorieën van vreemdelingen kan verlenen (punt 8 advies)

Er wordt verduidelijkt bij de artikelsgewijze bespreking (artikel 4) om welke "andere redenen" de Vlaamse Regering een categorie van vreemdelingen kan vrijstellen van de verplichting van beroepskaart.

Volgende opmerkingen van de Raad van State gaven geen aanleiding tot wijziging van het ontwerp van decreet:

Inzake het ontbreken van een kind- en jongereneffectenrapport (punt 5 advies)

In deze werd geen Joker/RIA opgemaakt, daar de beleidsvrijheid te beperkt is om deze te verantwoorden. De Joker is verplicht voor elk voorontwerp van decreet waarbij de belangen van jongeren <25 jaar rechtstreeks geraakt worden. Er wordt aangenomen dat er geen rechtstreeks belang is in geval van autoregulering, wanneer het beleidsvoornemen louter van organisatorische of structurele aard is. In art. 53 van het voorontwerp wordt het aanbod van VDAB uitgebreid tot niet-werkzoekende jongeren. Deze bepaling is de uitvoering van de aanbeveling van de Raad van de Europese Unie van 22 april 2013 tot invoering van een jongerengarantie (2013/C 120/01).

Inzake de overeenstemming van de regelgeving met de richtlijn 2013/48 (Salduz II, punt 6 advies)

De omzetting van deze richtlijn maakt niet het voorwerp uit van dit ontwerp van decreet.

Inzake toezicht inzake loopbaanonderbreking (punt 11 advies)

De formulering van de bepaling inzake toezicht loopbaanonderbreking wordt niet aangepast aan de opmerking van de Raad van State. De regeling opgenomen in het artikel 107 van de herstellwet van 22 januari 1985, voor de wijziging door dit ontwerp, heeft betrekking op de opsporing, vaststelling en bestraffing alsook de bevoegdheden van de sociaal inspecteurs met betrekking tot afdeling 5 "onderbreking van de beroepsloopbaan". In afdeling 5 wordt de onderbreking van de beroepsloopbaan, de schorsing van de arbeidsprestaties, alsook tijdskrediet geregeld.

Om te vermijden dat door de vervanging van het artikel 107 inbreuken niet meer zouden kunnen worden opgespoord, vastgesteld en bestraft, wordt ervoor gekozen om naast de bestaande bepalingen, een tweede paragraaf in te voeren die enkel betrekking heeft op de opgenomen bevoegdheden na de zesde staatshervorming.

Inzake de verwijzing naar artikel 175/1 SSW (punt 12 advies)

De verwijzing naar het nieuwe artikel 175/1 van het Sociaal Strafwetboek blijft behouden, in afwachting van inwerkingtreding van dit artikel.

B. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Dit hoofdstuk wijzigt een bepaling in de materiewet aangaande Plaatselijke TewerkstellingsAgentschappen (PWA).

Artikel 2

Het decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie voegde een paragraaf 12 toe aan artikel 8 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Hierdoor werd het toezicht op dat artikel, voor wat betreft het Vlaamse Gewest, geregeld door het Vlaamse Inspectiedecreet. Het betrokken artikel 8 blijkt ook federale bevoegdheden te bevatten (bepalingen inzake loon voor PWA-prestaties en de vrijstelling voor PWA's inzake oprichting ondernemingsraad). Het Vlaamse Gewest kan het toezicht enkel regelen conform de bevoegdheidsverdelende regels zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Om enige verwarring te vermijden worden de federale bepalingen expliciet uitgezonderd.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de wet van 19 februari 1965 betreffende de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten der vreemdelingen

Dit hoofdstuk wijzigt bepalingen in de materiewet betreffende de zelfstandige activiteiten van vreemdelingen (beroepskaarten).

Artikel 3

Dit artikel beperkt het toepassingsgebied van de wet tot zelfstandige beroepsactiviteiten uitgeoefend in het Vlaamse Gewest. Het bestaande territoriaal aanknopingscriterium is hierbij de plaats waar activiteiten uitgeoefend worden, of de exploitatiezetel van de onderneming.

Artikel 4

De Vlaamse Regering kan bepaalde categorieën van vreemdelingen vrijstellen van de verplichting om over een beroepskaart te beschikken. Dit artikel bepaalt de mogelijkheid tot het verlenen van vrijstelling volgens de bevoegdheidsverdelende regels van artikel 6, § 1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De Vlaamse Regering kan vrijstelling verlenen omwille van de aard van het beroep, of omwille van andere redenen. Het huidige artikel 3 van de wet neemt uitdrukkelijk op dat een vrijstelling verleend kan worden "wegens de uitvoering van internationale verdragen of wegens het bestaan van een maatregel van wederkerigheid". Deze vormen voorbeelden van de "andere redenen" waarvoor de Vlaamse Regering, voor zover het haar bevoegdheid betreft, een vrijstelling kan verlenen.

Redenen aangaande de specifieke verblijfssituatie van de vreemdeling worden uitdrukkelijk uitgesloten. De federale overheid blijft immers bevoegd voor het uitvaardigen van normen betreffende de vrijstellingen van de beroepskaart die een rechtstreekse afgeleide zijn van een verblijfssituatie. Hieronder vallen volgens de memorie bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming: de vrijstellingen voor Europese onderdanen, erkend vluchtelingen en vreemdelingen met een verblijfsrecht van onbepaalde duur.

Artikel 5 tot 10

Deze artikels bevatten enkele terminologische aanpassingen naar aanleiding van de inkanteling van de bevoegdheid binnen het beleidsdomein van het Vlaamse Gewest. De regionalisering van de bestaande bepalingen gebeurt zonder inhoudelijke wijzigingen.

Artikel 11

Het toezicht en de controle op de uitoefening van zelfstandige beroepsactiviteiten door vreemdelingen in het Vlaamse Gewest verlopen volgens de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Deze bepaling is eveneens van toepassing op de vaststelling van deze inbreuken door de daartoe door de federale overheid gemachtigde ambtenaren, cf. artikel 6, § 1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Artikel 12 en 13

Artikel 12 en 13 van het ontwerp bepalen de inbreuken en de strafbepalingen inzake zelfstandige beroepsactiviteit door vreemdelingen. De inbreuken en strafbepalingen worden thans geregeld in artikel 13 tot 15 van de wet van 19 februari 1965. De nieuwe inbreuken zijn gebaseerd op de bestaande inbreuken. De inbreuken worden op een meer eenvoudige en algemene wijze geformuleerd: zo wordt de uitdrukkelijke verwijzing naar de Raad voor Economisch Onderzoek inzake Vreemdelingen, of naar de bevoegde ambtenaren of agenten van toezicht geschrapt. Anderzijds worden een aantal nieuwe inbreuken toegevoegd, naar analogie met de overtredingen inzake arbeidskaarten. Er wordt getracht beide reglementeringen zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. De bestaande strafmaat (vastgelegd in 1965) wordt geherwaardeerd: de inbreuken worden ingeschaald in de Vlaamse clusterschalen.

Voor de sanctionering van de inbreuken wordt verder gebouwd op de 9 clusters van inbreuken van het decreet van 24 april 2015 houdende diverse bepalingen inzake de implementatie van de zesde staatshervorming in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. De clusters omvatten 4 strafrechtelijke niveau's en 5 niveau's van administratieve geldboeten.

Inbreuken	Strafrechtelijke sancties				Administratieve geldboeten				
	(1))	(2))	(3))	(4))	(5))	(6))	(7))	(8))	(9))
Artikel 13									
1° de vreemdeling oefent een zelfstandige activiteit uit zonder in het bezit te zijn van een beroepskaart;			x					x	

2° de vreemdeling oefent een zelfstandige activiteit uit zonder de grenzen of de voorwaarden van de beroepskaart te respecteren;			x						x
3° de vreemdeling oefent een zelfstandige activiteit uit niettegenstaande de staking van de bedrijvigheid werd gelast of de sluiting van de zaak werd bevolen.			x						x
Artikel 13/1									
1°de vreemdeling die in strijd met de bepalingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten, een zelfstandige activiteit uitoefent zonder toegelaten of gemachtigd te zijn tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België;				x					x
2° de vreemdeling die door listige kunstgrepen aan te wenden een beroepskaart onrechtmatig verkrijgt of in zijn bezit heeft;				x					x
3° eenieder die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen heeft afgelegd of onjuiste documenten heeft bezorgd, om een beroepskaart ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;				x					x
4° eenieder die wetens en willens heeft nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die hij gehouden is te verstrekken, om een beroepskaart ten onrechte te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden.				x					x

- (1) strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro
- (2) strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro en/of gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar
- (3) strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar
- (4) strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar
- (5) administratieve geldboete van 50 tot 500 euro
- (6) administratieve geldboete van 100 tot 1000 euro
- (7) administratieve geldboete van 250 tot 2500 euro
- (8) administratieve geldboete van 500 tot 5000 euro (artikel 49)
- (9) administratieve geldboete van 1800 tot 18000 euro (artikel 50)

Artikel 12

Nieuw artikel 13 bevat de minst zware inbreuken. Zij worden ingeschaald in de Vlaamse inbreukcluster 3 + 8:

Art. 13, 1° (geen beroepskaart): komt overeen met het huidige artikel 13, 1°.
Art. 13, 2° (overtreding grenzen/voorwaarden beroepskaart): is nieuw en wordt ingevoerd naar analogie met de overtreding arbeidskaarten;
Art. 13, 3° (staking/sluiting): komt overeen met het huidige artikel 13, 2°. De uitdrukkelijke verwijzing naar de Raad voor Economisch Onderzoek inzake Vreemdelingen wordt geschrapt, waardoor de inbreuk een algemener toepassingsgebied krijgt.

Artikel 13

Nieuw artikel 13/1 bevat de zwaardere inbreuken beroepskaarten, begaan in illegaal verblijf of met een element van opzet of kwaadwilligheid. Zij worden ingeschaald in de Vlaamse inbreukcluster 4 + 9:

Art. 13/1, 1° (illegaal verblijf): is nieuw en wordt ingevoerd naar analogie met de overtreding arbeidskaarten.

Art. 13/1, 2° (bedrog): komt overeen met het huidige artikel 13, 3°.

Art. 13/1, 3° (onjuiste of onvolledige verklaringen/documenten): komt overeen met het huidige artikel 13, 5°, maar wordt op een meer algemene wijze geformuleerd. De uitdrukkelijke verwijzing naar de REOV, de ambtenaren of de agenten belast met toezicht vervalt.

Art. 13/1, 4° (geen verklaringen): komt overeen met het huidige artikel 13, 4°, maar wordt op een meer algemene wijze geformuleerd. De uitdrukkelijke verwijzing naar de ambtenaren en beambten vervalt.

Artikel 14

Dit artikel bevat de strafbepalingen in geval van herhaling (huidig artikel 13, tweede lid). De toevoeging van een termijn van 5 jaar maakt de bepaling analoog aan de bepaling inzake herhaling opgenomen in de Vlaamse reglementering private arbeidsbemiddeling, sociale economie en dienstencheques.

Artikel 15

Dit artikel bevat een aantal bijzondere strafrechtelijke sancties, naar analogie met bestaande bepalingen in het Sociaal Strafwetboek. Deze bijkomende sancties (exploitatieverbod en bedrijfssluiting) kunnen door de rechter worden opgelegd bij een strafrechtelijke vervolgingen door de correctionele rechtbank.

Exploitatieverbod: De veroordeelde het verbod opleggen om gedurende een periode van één maand tot drie jaar, zelf of via een tussenpersoon, de onderneming of inrichting waar de inbreuk werd begaan geheel of gedeeltelijk uit te baten of er onder gelijk welke hoedanigheid dan ook in dienst te worden genomen (cf. bestaand artikel 106 van het Sociaal Strafwetboek)

Bedrijfssluiting: De gehele of gedeeltelijke sluiting van de onderneming of van de vestiging bevelen voor een duur van één maand tot drie jaar (cf. bestaande artikelen 106 en 107 van het Sociaal Strafwetboek). De nieuwe bepalingen omtrent sluiting vervangen het huidige artikel 14, tweede lid.

§ 1. Deze straffen zijn facultatief. De rechter is niet verplicht om ze uit te spreken, zelfs als de voorwaarden zijn vervuld. Het is de taak van de rechter om naargelang

de ernst van de feiten te oordelen of deze een dergelijke bijkomende straf impliceren en om de duur ervan te bepalen. De mogelijke duur is een maand tot drie jaar. De rechter zal deze moeten aanpassen aan de omstandigheden van de zaak.

§ 3. De rechter kan enkel tot deze straffen veroordelen wanneer het noodzakelijk is om de inbreuk te doen stoppen of om de herhaling ervan te voorkomen en voor zover de straf in verhouding staat tot het geheel van de betrokken sociaal-economische belangen.

Inbreuken op een vonnis of arrest waarbij een exploitatieverbod of bedrijfssluiting opgelegd wordt, kunnen strafrechtelijk vervolgd worden, zie artikel 12 (nieuw artikel 13, 3°).

Artikel 16

Een bijkomende sanctie van verbeurdverklaring wordt opgelegd door de rechter ingeval van strafrechtelijke vervolging door de correctionele rechtbank. De bestaande sanctie van verbeurdverklaring wordt toegepast ingeval strafrechtelijke vervolging voor één van de inbreuken uit artikel 13 of 13/1, of ingeval van namaak of vervalsing van de beroepskaart.

De bepaling aangaande sluiting van onderneming (artikel 14, tweede lid) wordt geschrapt, daar deze opgenomen werd in artikel 15.

Artikel 17

Dit betreft een klassieke bepaling die wordt voorzien bij opname van strafbepalingen in een decreet: sommige bepalingen van het algemeen strafrecht worden van toepassing verklaard.

In principe zijn de regels van het algemeen strafrecht niet van toepassing op de bijzondere strafrechtelijke bepalingen die door de gemeenschappen worden ontworpen, tenzij daarin uitdrukkelijk wordt voorzien.

Zoals in het sociaal strafrecht algemeen gangbaar is, wordt uitdrukkelijk bepaald dat de regels van boek I van het Strafwetboek van toepassing blijven.

Gezien artikel 14 specifieke bepalingen met betrekking tot herhaling opneemt, wordt hoofdstuk V van het Strafwetboek (regels inzake herhaling) uitgesloten.

De regels inzake deelneming aan strafrechtelijke inbreuken (hoofdstuk VII van het Strafwetboek) en verzachtende omstandigheden (artikel 85 van het Strafwetboek) blijven wel van toepassing.

Er wordt evenwel uitdrukkelijk voorzien dat de toepassing van verzachtende omstandigheden bij herhaling niet geldt.

Deze bepaling is analoog aan deze die zijn opgenomen in de Vlaamse regelgeving inzake private arbeidsbemiddeling, sociale economie, en dienstencheques.

Artikel 18

Dit artikel betreft de verjaringstermijn. Rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van de wet van 19 februari 1965 en de uitvoeringsbesluiten, verjaren na vijf jaar. Deze verjaringstermijn betreft niet alleen de strafvordering maar ook de burgerlijke rechtsvordering.

Deze bepaling is analoog aan de verjaringsbepaling die opgenomen is in de Vlaamse regelgeving inzake sociale economie en dienstencheques.

Artikel 19

De Vlaamse Adviescommissie voor Economische migratie (zie ook artikel 39 van dit ontwerp) adviseert de Vlaamse Regering bij de uitvoering van de haar toegekende bevoegdheden: er wordt advies gevraagd over ontwerpen van besluit inzake zelfstandige beroepsactiviteit, behalve in geval van hoogdringendheid.

Hoofdstuk 4. Wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Dit hoofdstuk wijzigt een bepaling in de materiewet inzake OCMW.

Artikel 20

Het decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie voegde een artikel 62ter toe aan de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Hierdoor wordt het toezicht op artikel 57quater, artikel 60, §7 en artikel 61, voor wat betreft het Vlaamse Gewest, geregeld door het Vlaamse Inspectiedecreet. Het artikel 57quater blijkt echter ook enkele federale bevoegdheden te bevatten (inzake inhoudingen op het loon en verbreking van de arbeidsovereenkomst). Het Vlaamse Gewest kan het toezicht alleen regelen conform de bevoegdheidsverdelende regels zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Om enige verwarring te vermijden worden de federale bepalingen expliciet uitgezonderd.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen

Dit hoofdstuk wijzigt bepalingen in de materiewet aangaande loopbaanonderbreking en betaald educatief verlof.

Artikel 21

Dit artikel betreft de verjaringstermijn inzake loopbaanonderbreking. Rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van hoofdstuk IV, afdeling 5 van de herstelwet van 22 januari 1985 en de uitvoeringsbesluiten, verjaren na vijf jaar. Deze verjaringstermijn betreft niet alleen de strafvordering maar ook de burgerlijke rechtsvordering.

Deze bepaling is analoog aan de verjaringsbepaling die opgenomen is in de Vlaamse regelgeving inzake aanmoedigingspremies, sociale economie en dienstencheques.

Dit artikel is enkel van toepassing voor zover het Vlaams Gewest of de Vlaamse Gemeenschap voor het overheidspersoneel waarvan de rechtspositie tot hun bevoegdheid behoort, overeenkomstig artikel 65 van de Bijzondere Wet van 6

januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, de bepalingen heeft vervangen of opgeheven.

Artikel 22

Dit artikel bepaalt dat het toezicht inzake loopbaanonderbreking (hoofdstuk IV, afdeling 5 van de herstellwet van 22 januari 1985 en de uitvoeringsbesluiten) voortaan in overeenstemming gebeurt met het Inspectiedecreet van 30 april 2004. Het toezicht gebeurt dus conform het Vlaamse inspectiekader, en niet het federale. Dit artikel is enkel van toepassing voor zover het Vlaams Gewest of de Vlaamse Gemeenschap voor het overheidsperoneel waarvan de rechtspositie tot hun bevoegdheid behoort, overeenkomstig artikel 65 van de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, de bepalingen heeft vervangen of opgeheven.

Om te vermijden dat door de vervanging van het artikel 107 inbreuken niet meer zouden kunnen worden opgespoord, vastgesteld en bestraft, wordt ervoor gekozen om naast de bestaande bepalingen, een tweede paragraaf in te voeren die enkel betrekking heeft op de opgenomen bevoegdheden na de zesde staatshervorming.

Artikel 23

Het huidige artikel 120 voorziet dat de Koning de terugbetaling van de uren betaald educatief verlof kan beperken tot een forfaitair bedrag per uur, dat kan variëren naargelang de leeftijd van de werknemer of naargelang het type van opleiding. Met het oog op de vereenvoudiging van het terugbetalingssysteem en de rechtszekerheid voor de werkgevers wordt de mogelijkheid te variëren volgens leeftijd van de werknemer en type opleiding uit het artikel gehaald.

Artikel 24

Het decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie verving artikel 124 van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen. Hierdoor werd het toezicht op de bepalingen inzake betaald educatief verlof (hoofdstuk IV, afdeling 6 van de herstellwet), voor wat betreft het Vlaamse Gewest, geregeld door het Vlaamse Inspectiedecreet. Het betrokken hoofdstuk blijkt ook federale bevoegdheden te bevatten inzake arbeidsrecht (gelijkschakeling van uren afwezigheid aan arbeidsuren, bescherming tegen ontslag en de stopzetting betaling loon ingeval bedrog door werknemer). Het Vlaamse Gewest wil en kan het toezicht alleen regelen conform de bevoegdheidsverdelende regels zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Om enige verwarring te vermijden worden de federale bepalingen expliciet uitgezonderd.

Artikel 25

Deze bepaling inzake betaald educatief verlof heeft voornamelijk tot doel het onderscheid weg te werken tussen de indieningstermijn voor terugbetaling die van toepassing is op opleidingen die een volledig schooljaar omvatten en korte

opleidingen die eindigen voor het jaareinde. De verschillende indieningstermijn voor korte opleidingen is niet in overeenstemming te brengen met de nieuwe indieningstermijn van 31 december, noch met de indiening van de aanvragen per schooljaar.

De bepaling beoogt tevens een duidelijkere formulering van de indieningstermijn.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers

Dit hoofdstuk wijzigt bepalingen in de materiewet betreffende tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

Er wordt opgemerkt dat het toepassingsgebied van de wet (bestaand artikel 3) ten gevolge van de zesde staatshervorming beperkt wordt tot de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.

Buitenlandse werknemers die toegelaten zijn tot de arbeidsmarkt op grond van hun specifieke verblijfssituatie, vallen niet meer binnen het toepassingsgebied. Volgens artikel 6, §1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen behoort deze doelgroep tot de federale bevoegdheid. De federale overheid blijft bevoegd voor de uitwerking van de normen met betrekking tot de arbeidskaart die een rechtstreekse afgeleide is van een bepaalde verblijfssituatie. Een uitdrukkelijke beperking van het toepassingsgebied in artikel 3 werd door de Raad van State niet aanvaard. Volgens punt 3.2 van het advies 60.148/1 van 24 oktober 2016 "komt het enkel aan de federale overheid toe om te bepalen welke regeling al dan niet van toepassing is op de buitenlandse werknemers die zich in een specifieke verblijfssituatie bevinden".

Artikel 26

Het toezicht en de controle op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers verliepen tot op heden volgens de bepalingen van het Sociaal Strafwetboek (SSW). Dit artikel wijzigt het controlekader: het toezicht en de controle op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers in het Vlaamse Gewest zullen volgens de bepalingen van het Vlaamse Inspectiedecreet verlopen.

Deze bepaling is eveneens van toepassing op de vaststelling van de inbreuken die volgens artikel 6, § 1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen worden verricht door de daartoe door de federale overheid gemachtigde ambtenaren.

Artikel 27 tot 34

Artikel 27 tot en met 34 van het ontwerp bepalen de inbreuken en de strafbepalingen inzake de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. De inbreuken en strafbepalingen worden thans geregeld in artikel 175 van het Sociaal Strafwetboek. De nieuwe inbreuken zijn gebaseerd op de bestaande inbreuken.

Bevoegdheidsverdeling ten gevolge van de zesde staatshervorming

De zesde staatshervorming heeft de normeringsbevoegdheid inzake economische migratie opgedeeld tussen de federale overheid en de gewesten. Ook de regelgeving inzake controle en handhaving (het reglementeren van inbreuken en sancties, en de administratieve handhaving van vastgestelde inbreuken via administratieve geldboeten) volgt diezelfde opdeling. Enkel de controle van de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten (het vaststellen van inbreuken) is een gedeelde bevoegdheid gebleven.

Op grond van de bepalingen van art. 6, §1, IX, 3° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en de bevoegdheidsverdelende tabel, zoals goedgekeurd op het Overlegcomité van 25 november 2015, kan het bestaande sanctiearsenaal van artikel 175 SSW als volgt opgedeeld worden tussen de bevoegde federale en de regionale overheden:

Regionale inbreuken	Federale inbreuken
175, §1: illegaal verblijf	
175, §1/1, 1°-2°: geldige verblijfsvergunning voor wat betreft AK A en B en regionale vrijstellingen	175, §1/1, 1°-2°: geldige verblijfsvergunning voor wat betreft AK C en federale vrijstellingen
	175, §1/1, 3°: Dimona-aangifte
175, §2: geen/grenzen arbeidskaart voor wat betreft AK A en B	175, §2: geen/grenzen arbeidskaart voor wat betreft AK C
175, §3: mensensmokkel en dwaalspoor voor wat betreft AK A en B en regionale vrijstellingen	175, §3: mensensmokkel en dwaalspoor voor wat betreft AK C en federale vrijstellingen
175, §3/1, 3/2, 3/3: ketenaansprakelijkheid voor wat betreft AK A en B en regionale vrijstellingen	175, §3/1, 3/2, 3/3: ketenaansprakelijkheid voor wat betreft AK C en federale vrijstellingen

Gezien het toepassingsgebied van de wet beperkt is tot de gevallen die tot de bevoegdheid van de regionale overheid behoren, zijn ook de inbreuken enkel van toepassing op deze gevallen.

Inbreuken	Strafrechtelijke sancties				Administratieve geldboeten				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Artikel 12									
1° een buitenlandse onderdaan arbeid heeft doen of laten verrichten zonder een arbeidsvergunning te hebben verkregen en/of die niet over een arbeidskaart beschikt;			x					x	

2° een buitenlandse onderdaan arbeid heeft doen of laten verrichten zonder de grenzen of de voorwaarden van deze arbeidsvergunning en/of arbeidskaart te respecteren;			x					x	
3° de arbeidskaart niet heeft teruggegeven aan de buitenlandse werknemer of hem die heeft bezorgd tegen betaling van een bedrag of vergoeding in welke vorm ook;			x					x	
Artikel 12/1									
arbeid doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet is toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België.				x					x
Artikel 12/2									
1° niet vooraf nagegaan heeft of deze over een geldige verblijfsvergunning of een andere machtiging tot verblijf beschikt;				x					x
2° niet ten minste voor de duur van de tewerkstelling, een afschrift of de gegevens van zijn verblijfsvergunning of van zijn andere machtiging tot verblijf beschikbaar gehouden heeft voor de bevoegde inspectiediensten.				x					x
Artikel 12/3									
1° een buitenlandse onderdaan België heeft laten binnenkomen om er te worden tewerkgesteld of daartoe heeft bijgedragen, tenzij de buitenlandse onderdaan in het bezit is van een geldige arbeidskaart en met uitzondering van de buitenlandse onderdaan voor wie de werkgever na diens aankomst in België een arbeidsvergunning kan verkrijgen om er te worden tewerkgesteld;				x					x
2° een buitenlandse onderdaan heeft beloofd, tegen betaling van welke vergoeding ook, hetzij een betrekking voor hem te zoeken, hetzij hem een betrekking te bezorgen, hetzij formaliteiten te vervullen met het oog op diens tewerkstelling in België;				x					x
3° van een buitenlandse onderdaan een vergoeding in welke vorm ook heeft geëist of aangenomen, hetzij om voor hem een betrekking te zoeken, hetzij om hem een betrekking te bezorgen, hetzij om formaliteiten te vervullen met het oog op diens tewerkstelling in België;				x					x
4° als tussenpersoon is opgetreden tussen een buitenlandse onderdaan en een werkgever of de				x					x

autoriteiten die zijn belast met de toepassing van deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, of nog tussen een werkgever en diezelfde autoriteiten, waarbij daden zijn gesteld die hetzij die buitenlandse onderdaan, hetzij de werkgever, hetzij de genoemde autoriteiten op een dwaalspoor kunnen brengen.								
Artikel 12/4								
§ 1 de aannemer, buiten het kader van een keten van onderaannemers, of de intermediaire aannemer, in het kader van dergelijke keten, wanneer hun rechtstreekse onderaannemer een in artikel 12/2 bedoelde inbreuk pleegt;				x				x
§ 2 de hoofdaannemer en intermediaire aannemer, in het kader van een keten van onderaannemers wanneer hun onrechtstreekse onderaannemer een in artikel 12/2 bedoelde inbreuk pleegt;				x				x
§ 3, 1° de opdrachtgever, buiten het kader van een onderaanneming, wanneer zijn aannemer één van de in artikel 12/2 bedoelde inbreuken pleegt;				x				x
§ 3, 2° de opdrachtgever, binnen het kader van een onderaanneming, wanneer de na zijn aannemer rechtstreeks of onrechtstreeks komende onderaannemer een in artikel 12/2 bedoelde inbreuk pleegt.				x				x

- (1) strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro
- (2) strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro en/of gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar
- (3) strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar
- (4) strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar
- (5) administratieve geldboete van 50 tot 500 euro
- (6) administratieve geldboete van 100 tot 1000 euro
- (7) administratieve geldboete van 250 tot 2500 euro
- (8) administratieve geldboete van 500 tot 5000 euro (artikel 51)
- (9) administratieve geldboete van 1800 tot 18000 euro (artikel 51)

Artikel 27

Nieuw artikel 12 bevat de overtredingen die thans zijn opgenomen in artikel 175, §2 (niveau 3). Zij worden opgenomen in de Vlaamse inbreukcluster 3 + 8. In functie van de eenvoud en om dubbele strafbaarstelling tegen te gaan, werden sommige inbreuken herschikt en/of samengevoegd.

Art. 12, §1, 1° (geen arbeidskaart/arbeidsvergunning): komt overeen met de huidige artikelen 175, §2, 1° en 4° SSW. Werken na intrekking van de arbeidsvergunning of arbeidskaart wordt niet langer opgenomen als aparte inbreuk, daar deze overtreding onder de noemer werken zonder arbeidsvergunning of arbeidskaart valt.

Art. 12, §1, 2° (overtreding grenzen/voorwaarden arbeidskaart): komt overeen met de huidige artikelen 175, §2, 2° en 3° SSW. Het overschrijden van de duur van de arbeidsvergunning of arbeidskaart wordt niet langer opgenomen als aparte inbreuk, daar deze overtreding onder de noemer "overschrijding van de grenzen of de voorwaarden van de arbeidsvergunning of arbeidskaart" valt.

Art. 12, §1, 3° (niet teruggeven): komt overeen met het huidige artikel 175, §2, 5° SSW.

Net zoals dit het geval is in de huidige sanctiebepalingen (artikel 175 + 103 SSW), wordt voor bepaalde inbreuken vermeld in artikel 12 een vermenigvuldiging van de geldboete voorzien met het aantal bij de inbreuk betrokken werknemers. De vermenigvuldigde geldboete mag echter niet meer dan het honderdvoud van de maximumgeldboete bedragen.

Paragraaf 2: Een bijkomende sanctie van verbeurdverklaring kan worden opgelegd door de rechter ingeval van strafrechtelijke vervolging door de correctionele rechtbank. In afwijking van de algemene regel uit het Sw (art. 42, 1°) kan de verbeurdverklaring ook slaan op zaken die niet behoren tot de eigendom van de overtreder. Deze bepaling komt overeen met huidig artikel 175, §4 SSW.

Artikel 28

Nieuw artikel 12/1 bevat de overtreding die thans opgenomen is in artikel 175, §1 SSW (niveau 4). Zij wordt opgenomen in de Vlaamse inbreukcluster 4 + 9.

Net zoals dit het geval is in de huidige sanctiebepalingen (artikel 175 + 103 SSW), wordt voor de inbreuk vermeld in artikel 12/1 een vermenigvuldiging van de geldboete voorzien met het aantal bij de inbreuk betrokken werknemers. De vermenigvuldigde geldboete mag echter niet meer dan het honderdvoud van de maximumgeldboete bedragen.

Voor deze inbreuk (hoogste clusterniveau) kan de rechter een bijkomende sanctie opleggen van exploitatieverbod, bedrijfssluiting en/of beroepsverbod. Deze bijkomende sanctie werd reeds in artikel 175 SSW voorzien voor de hoogste sanctieniveau's (niveau 4), en komt overeen met de huidige artikelen 106 en 107 SSW.

Paragraaf 2: Een bijkomende sanctie van verbeurdverklaring kan worden opgelegd door de rechter ingeval van strafrechtelijke vervolging door de correctionele rechtbank. In afwijking van de algemene regel uit het Sw (art. 42, 1°) kan de

verbeurdverklaring ook slaan op zaken die niet behoren tot de eigendom van de overtreder. Deze bepaling komt overeen met huidig artikel 175, §4 SSW.

Artikel 29

Nieuw artikel 12/2 bevat de overtredingen die thans opgenomen zijn in artikel 175, §1/1 SSW (niveau 4), ter omzetting van richtlijn 2009/52/EG van 18 juni 2009 tot vaststelling van minimumnormen inzake sancties en maatregelen tegen werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen. Zij worden opgenomen in de Vlaamse inbreukcluster 4 + 9.

Art. 12/2, §1, 1° komt overeen met huidig artikel 175, §1/1, 1°

Art. 12/2, §1, 2° komt overeen met huidig artikel 175, §1/1, 2°

Huidig art. 175, §1/1, 3° wordt niet opgenomen, daar het tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort (dimona-aangifte).

Net zoals dit het geval is in de huidige sanctiebepalingen (artikel 175 + 103 SSW), wordt voor de inbreuk vermeld in artikel 12/2 een vermenigvuldiging van de geldboete voorzien met het aantal bij de inbreuk betrokken werknemers. De vermenigvuldigde geldboete mag echter niet meer dan het honderdvoud van de maximumgeldboete bedragen.

Voor deze inbreuk (hoogste clusterniveau) kan de rechter een bijkomende sanctie opleggen van exploitatieverbod, bedrijfssluiting en/of beroepsverbod. Deze bijkomende sanctie werd reeds in artikel 175 SSW voorzien voor de hoogste sanctieniveau's (niveau 4), en komt overeen met de huidige artikelen 106 en 107 SSW.

Paragraaf 2: Een bijkomende sanctie van verbeurdverklaring kan worden opgelegd door de rechter ingeval van strafrechtelijke vervolging door de correctionele rechtbank. In afwijking van de algemene regel uit het Sw (art. 42, 1°) kan de verbeurdverklaring ook slaan op zaken die niet behoren tot de eigendom van de overtreder. Deze bepaling komt overeen met huidig artikel 175, §4 SSW.

Artikel 30

Nieuw artikel 12/3 bevat de overtredingen die thans opgenomen zijn in artikel 175, §3 SSW (niveau 4). Zij worden opgenomen in de Vlaamse inbreukcluster 4 + 9.

Net zoals dit het geval is in de huidige sanctiebepalingen (artikel 175 + 103 SSW), wordt voor de inbreuk vermeld in artikel 12/3 een vermenigvuldiging van de geldboete voorzien met het aantal bij de inbreuk betrokken werknemers. De vermenigvuldigde geldboete mag echter niet meer dan het honderdvoud van de maximumgeldboete bedragen.

Voor deze inbreuk (hoogste clusterniveau) kan de rechter een bijkomende sanctie opleggen van exploitatieverbod, bedrijfssluiting en/of beroepsverbod. Deze

bijkomende sanctie werd reeds in artikel 175 SSW voorzien voor de hoogste sanctieniveau's (niveau 4), en komt overeen met de huidige artikelen 106 en 107 SSW.

Paragraaf 2: Een bijkomende sanctie van verbeurdverklaring kan worden opgelegd door de rechter ingeval van strafrechtelijke vervolging door de correctionele rechtbank. In afwijking van de algemene regel uit het Sw (art. 42, 1°) kan de verbeurdverklaring ook slaan op zaken die niet behoren tot de eigendom van de overtreder. Deze bepaling komt overeen met huidig artikel 175, §4 SSW.

Artikel 31

Nieuw artikel 12/4 bevat de overtredingen inzake ketenaansprakelijkheid die thans opgenomen zijn in artikel 175, §3/1, §3/2 en §3/3 SSW (niveau 4), ter omzetting van richtlijn 2009/52/EG van 18 juni 2009 tot vaststelling van minimumnormen inzake sancties en maatregelen tegen werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen. Zij worden opgenomen in de Vlaamse inbreukcluster 4 + 9.

Net zoals dit het geval is in de huidige sanctiebepalingen (artikel 175 + 103 SSW), wordt voor de inbreuk vermeld in artikel 12/4 een vermenigvuldiging van de geldboete voorzien met het aantal bij de inbreuk betrokken werknemers. De vermenigvuldigde geldboete mag echter niet meer dan het honderdvoud van de maximumgeldboete bedragen.

Artikel 32

Nieuw artikel 12/5 bevat de bepalingen inzake exploitatieverbod en bedrijfssluiting, momenteel opgenomen in artikel 106 SSW.

Artikel 33

Nieuw artikel 12/6 bevat de bepalingen inzake beroepsverbod en bedrijfssluiting, momenteel opgenomen in artikel 107 SSW.

Artikel 34

Nieuw artikel 12/7 bevat de kennisgeving van illegale tewerkstelling door sociaalrechtelijk inspecteurs aan aannemers en opdrachtgevers in kader van de ketenaansprakelijkheid, ter omzetting van richtlijn 2009/52/EG van 18 juni 2009 tot vaststelling van minimumnormen inzake sancties en maatregelen tegen werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen. Deze bepaling is momenteel opgenomen in artikel 49/2 SSW.

Artikel 35

Dit artikel bevat de strafbepalingen in geval van herhaling (huidig artikel 108 SSW). De toevoeging van een termijn van 5 jaar maakt de bepaling analoog aan de bepaling inzake herhaling opgenomen in de Vlaamse reglementering private arbeidsbemiddeling, sociale economie, en dienstencheques.

Artikel 36

Dit artikel betreft de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de werkgever voor de betaling van de strafrechtelijk geldboete die opgelegd werd aan de aangestelde of de lasthebber. De bestaande bepaling van artikel 104 SSW wordt opgenomen in de wet van 30 april 1999.

Artikel 37

Dit betreft een klassieke bepaling die wordt voorzien bij opname van strafbepalingen in een decreet: sommige bepalingen van het algemeen strafrecht worden van toepassing verklaard.

In principe zijn de regels van het algemeen strafrecht niet van toepassing op de bijzondere strafrechtelijke bepalingen die door de gemeenschappen worden ontworpen, tenzij daarin uitdrukkelijk wordt voorzien.

Zoals in het sociaal strafrecht algemeen gangbaar is, wordt uitdrukkelijk bepaald dat de regels van boek I van het Strafwetboek van toepassing blijven.

Gezien artikel 36 specifieke bepalingen met betrekking tot herhaling opneemt, wordt hoofdstuk V van het Strafwetboek (regels inzake herhaling) uitgesloten.

De regels inzake deelneming aan strafrechtelijke inbreuken (hoofdstuk VII van het Strafwetboek) en verzachtende omstandigheden (artikel 85 van het Strafwetboek) blijven wel van toepassing.

Er wordt evenwel uitdrukkelijk voorzien dat de toepassing van verzachtende omstandigheden bij herhaling niet geldt.

Deze bepaling is analoog aan deze die zijn opgenomen in de Vlaamse regelgeving inzake private arbeidsbemiddeling, sociale economie, en dienstencheques.

Artikel 38

Dit artikel betreft de verjaringstermijn. Rechtsvorderingen die ontstaan uit de toepassing van de wet van 30 april 1999 en de uitvoeringsbesluiten, verjaren na vijf jaar. Deze verjaringstermijn betreft niet alleen de strafvordering maar ook de burgerlijke rechtsvordering.

Deze bepaling is analoog aan de verjaringsbepaling die opgenomen is in de Vlaamse regelgeving inzake sociale economie, en dienstencheques.

Artikel 39

De Vlaamse Adviescommissie voor Economische migratie neemt, wat de Vlaamse bevoegdheden betreft, de taken van de huidige federale Adviesraad voor de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten over. De Adviescommissie adviseert de Vlaamse Regering bij de uitvoering van de haar toegekende bevoegdheden: er wordt advies gevraagd over ontwerpen van besluit inzake economische migratie, behalve in geval van hoogdringendheid.

De Adviescommissie wordt opgericht binnen de SERV. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling en de werkingsregels van de Adviescommissie voor Economische Migratie, en kan de opdrachten ervan specificeren.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van de wet van 10 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen

Dit hoofdstuk wijzigt bepalingen in de materiewet inzake dienstencheques.

Artikel 40

Onder de federale regelgeving werd het toepassingsgebied van de reglementering dienstencheques geregeld bij Koninklijk Besluit. Met het besluit Vlaamse Regering van 18 december 2015 werd het criterium 'hoofdverblijfplaats van de gebruiker' gekozen als territoriaal aanknopingscriterium.

Naar aanleiding van de bepalingen in de Bijzondere Wet hieromtrent werd in een samenwerkingsprotocol tussen de regio's bepaald dat de hoofdverblijfplaats van de gebruiker zou worden gebruikt als territoriaal aanknopingspunt.

Deze keuze komt niet volledig overeen met de suggestie van de bijzondere wetgever. In de parlementaire voorbereiding van de zesde staatshervorming wordt gesteld dat: *"In het kader van de overgedragen materiële bevoegdheid inzake de dienstencheques, dient er rekening mee te worden gehouden dat het een consumentensubsidie betreft ter bevordering van de buurtdiensten en -banen in een bepaald gewest. De « plaats van de prestatie » zal aldus het geschikte criterium zijn."* (Parl.St. Senaat 2012-13, nr. 5/2232-1, 107). Als criterium wordt aldus gesuggereerd om gebruik te maken van de plaats van de prestatie, evenwel zonder enige verdere toelichting.

Dat het gekozen aanknopingscriterium niet overeenstemt met het gesuggereerde criterium is echter niet problematisch. Op grond van de artikelen 5, 39 en 134 van de Grondwet in samenhang gelezen met de artikelen 2 en 19, § 3 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, kan het Vlaamse Gewest het criterium vaststellen dat bepaalt of een situatie binnen haar territorium plaatsvindt of niet. (Parl. St. Senaat 2012-13, nr. 5/2232-1, 106). Het gekozen criterium is wel nog onderworpen aan de controle van het Grondwettelijk Hof. Het Grondwettelijk Hof zal nagaan of het gekozen criterium er niet toe leidt dat het Gewest zijn bevoegdheid overschrijdt. Het Grondwettelijk Hof verwoordt het principe als volgt: *«Met inachtneming van de grondwettelijke bepalingen kan elke decreetgever het criterium of de criteria bepalen met toepassing waarvan het onderwerp van de door hem uitgevaardigde regeling, naar zijn inzicht, gelokaliseerd is binnen zijn bevoegdheidsgebied. De gekozen criteria zijn evenwel onderworpen aan de toetsing van het Hof, dat tot opdracht heeft erover te waken dat de decreetgever noch zijn materiële, noch zijn territoriale bevoegdheid overschrijdt.»*.¹

¹Arbitragehof 30 januari 1986, nr. 9/86, 5.B.1.; Arbitragehof 30 januari 1986, nr. 10/86, 8.B.1.; Arbitragehof 26 maart 1986, nr. 17/86, 3.B.7.c; Arbitragehof 11 december 1996, nr. 72/96, B.7.2.; Arbitragehof 17 mei 2000, 56/2000, B.3; Arbitragehof 20 november 2001, nr. 145/2001, B.6.; Arbitragehof 19 april 2006, nr. 51/2006, B.9.2.

Verder stelt het Grondwettelijk Hof dat er voor maatregelen in principe een exclusieve territoriale bevoegdheidsverdeling geldt. Dit veronderstelt, dicit het Hof, dat het onderwerp van iedere regeling die een gewestwetgever uitvaardigt, moet kunnen worden gelokaliseerd binnen het gebied waarvoor hij bevoegd is, zodat iedere concrete verhouding of situatie slechts door één enkele wetgever wordt geregeld.² Zoals gesteld in de parlementaire voorbereiding van de zesde Staatshervorming is het mogelijk dat een situatie een aanknopingspunt heeft in meerdere gewesten. Indien elk gewest verschillende criteria zou kiezen kan dit leiden tot vervelende situaties. Sommige burgers kunnen dan immers uit het systeem worden gesloten terwijl andere van twee verschillende regelingen gebruik kunnen maken. Het is bijgevolg aangewezen dat de gewesten na overleg komen tot een uniform criterium. Ook de federale regelgever geeft aan dat elke wijziging van de aanknopingspunten, voorgesteld in de memorie van toelichting, aanleiding moeten geven tot een overleg tussen de bevoegde overheden. Dit lijkt op basis van de overwegingen in deze paragraaf ook aangewezen.

Op basis van het voorgaande, en gezien het belang van het aanknopingspunt, werd op het niveau van de gewestelijke administraties samengezeten om dit te bespreken. Hieruit vloeiden verschillende conclusies voort. Ten eerste dat op basis van de synthesesetabel 'budget RVA 2015 – bevoegdheidsoverdrachten' kan worden vastgesteld dat voor de verdeling van de middelen dienstencheques als aanknopingspunt werd gekozen voor 'gewest aangekochte dienstencheques'. In de praktijk komt dit neer op de woonplaats van de gebruiker. We stellen dus vast dat het criterium dat naar voren werd geschoven door de federale regelgever niet werd gebruikt door de federale administratie.

Ten tweede dient rekening te worden gehouden met de aard en het onderwerp van de toegewezen materiële bevoegdheid om een oordeel te kunnen vormen over de lokalisatie van een norm binnen het door de Grondwet toegewezen territoriale bevoegdheidsgebied.³ De memorie van toelichting bij het ontwerp tot bijzondere wet betreffende de Zesde Staatshervorming voegt hier nog het doel van de toegewezen maatregel aan toe. In het licht hiervan schuift de memorie van toelichting de plaats van prestatie als geschikt aanknopingspunt naar voren.⁴ Wat de aard en het onderwerp van de maatregel betreft, stellen we vast dat de DC een consumentensubsidie voor huishoudelijke diensten is. Het is aan ieder gewest om

² Arbitragehof 30 januari 1986, nr. 9/86, 5.B.1.; Arbitragehof 30 januari 1986, nr. 10/86, 8.B.; Arbitragehof 26 maart 1986, nr. 17/86, 3.B.7.c; Arbitragehof 11 december 1996, nr. 72/96, B.7.1.; Arbitragehof 17 mei 2000, 56/2000, B.3; Arbitragehof 19 april 2006, nr. 51/2006, B.9.1.

³ Het doel van de toegewezen maatregel zoals opgenomen in de memorie van toelichting is niet terug te vinden in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie Grondwettelijk Hof 19 april 2006, arrest 51/2006, B.9.3.

⁴ Parlementair stuk 5-2232/1, memorie van toelichting, 71. Dit criterium kan worden teruggevonden in oudere rechtspraak van het Arbitragehof, zie bijvoorbeeld Arbitragehof 30 januari 1986, nr. 9/86, 5.B.1.

de consumenten in zijn territorium te ondersteunen. De woonplaats van de gebruiker is dan ook vanuit dit oogpunt meer geschikt als criterium.

Ten derde is het criterium zoals voorgesteld in de federale memorie van toelichting praktisch moeilijk te bepalen. Zo is de plaats van prestatie voor diensten buiten de hoofdverblijfplaats van de gebruiker moeilijk vast te stellen. Dit kan bijvoorbeeld een probleem vormen voor het uitgiftebedrijf en zou een zware kost kunnen betekenen om de maatregel te handhaven. Tegelijk is het volgens rechtspraak van het Grondwettelijk Hof noodzakelijk om een criterium vast te stellen dat duidelijk bepaalt welke overheid bevoegd is. Dit is met het criterium 'plaats van de prestatie' niet het geval.

Het criterium 'woonplaats van de gebruiker' werd dan ook door de verschillende gewestelijke administraties voorgesteld aan de verschillende politieke verantwoordelijken. Deze keuze werd politiek bestendigd door de bevoegde gewestelijke kabinetten. In artikel 2 van het protocol van 10 november 2015, gesloten tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest in het kader van de bevoegdheid inzake dienstencheques wordt dan ook gekozen voor de woonplaats van de gebruiker die de subsidie geniet.

De woonplaats van de gebruiker wordt omschreven met het begrip 'hoofdverblijfplaats'. Het begrip hoofdverblijfplaats is immers een wettelijk geregeld en dus een rechtszeker begrip. De wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, en de uitvoeringsmaatregelen ervan bepalen immers wat onder dit begrip moet worden verstaan.

Met betrekking tot de specificatie dat enkel gebruikers met een hoofdverblijfplaats in het Vlaamse Gewest gebruik kunnen maken van de Vlaamse dienstencheques, stelt de Raad van State, in haar advies nummer 58.494/1 van 14 december 2015, dat het aangewezen is dat deze specificatie ook zou gebeuren door de decreetgever. Om deze reden wordt deze bepaling hierin opgenomen.

Het tweede element dat in dit artikel wordt geregeld betreft het decretaal verankeren van de erkenningsvoorwaarden die betrekking hebben op non-discriminatie.

In de parlementaire resolutie omtrent discriminatie van 28 oktober 2015, in het bijzonder in de dienstenchequesector, werd gevraagd om een proportioneel sanctie-instrumentarium te voorzien. Na overleg met de sociale partners werd besloten om een sanctie-instrumentarium te voorzien zoals dit reeds bestaat binnen de sector van de private arbeidsbemiddeling.

De minister bevoegd voor tewerkstellingsbeleid maakte een actieplan op om discriminatie aan te pakken. Eén van de acties is de opmaak van het proportioneel sanctie-instrumentarium.

Momenteel is een sanctionering enkel mogelijk onder het algemene federale kader of via de intrekking van de erkenning indien de erkende onderneming niet meer aan de erkenningsvoorwaarden voldoet. Er werd in overleg met de sector besloten om een getrappt sanctie-instrumentarium op te maken voor discriminatie bij dienstencheques (net zoals nu reeds het geval is bij private arbeidsbemiddeling). Naast de intrekking van de erkenning wordt hierbij voorzien in strafrechtelijke en administratiefrechtelijke sancties. Deze werkwijze biedt de mogelijkheid om op korte termijn deze problematiek aan te pakken.

De erkenningsvoorwaarden rond discriminatie die reeds opgenomen zijn in het koninklijk besluit worden overgenomen in de wettelijke erkenningsvoorwaarden en er worden sanctiebepalingen opgenomen in de wet en in het inspectiedecreet. De sanctiezwaarte wordt dan afgestemd op de gelijkaardige bepalingen hieromtrent bij uitzendarbeid.

De sanctionering van deze inbreuken wordt dan ook ingepast binnen de bestaande sanctieniveaus in het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. De clusters omvatten 4 strafrechtelijke niveaus en 5 niveaus van administratieve geldboeten.

Inbreuk	Strafrechtelijke sancties				Administratieve geldboeten				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Discriminatie binnen de dienstenchequesector		X					X		

(1) strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro

(2) strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro en/of gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar

(3) strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar

(4) strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar

(5) administratieve geldboete van 50 tot 500 euro

(6) administratieve geldboete van 100 tot 1000 euro

(7) administratieve geldboete van 250 tot 2500 euro (zie artikel 48)

(8) administratieve geldboete van 500 tot 5000 euro

(9) administratieve geldboete van 1800 tot 18000 euro

Voor de omschrijving van discriminatie wordt niet langer verder verwezen naar de federale regelgeving. Er wordt een verwijzing opgenomen het Vlaamse decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt. In dit decreet

wordt het begrip discriminatie voor de Vlaamse arbeidsmarkt omschreven. Het is dan ook aangewezen om naar deze eigen definitie te verwijzen.

Overeenkomstig de bepalingen in het decreet private arbeidsbemiddeling van 10 december 2010 wordt ook hier een verplichting opgenomen voor de Vlaamse Sociale Inspectie om de inbreuken op de erkenningsvoorwaarden door te geven aan de adviescommissie voor dienstencheque-activiteiten. Op deze manier is het mogelijk voor de adviescommissie om haar adviesrol inzake de intrekking van erkenningen op een volwaardige manier op te nemen.

Het gegeven of een werkgever op de hoogte dient te zijn van de risico's op discriminatoire praktijken in een bepaalde omgeving is een feitenkwestie. Dit zal dan ook geval per geval moeten worden onderzocht. Ook onder de bestaande reglementering is dit reeds het geval. Het is uiteraard niet voldoende om enkel een contract te laten ondertekenen met een non-discriminatie clausule. De werkgever kan bijvoorbeeld geïnformeerd worden door zijn werknemer dat de omgeving waarin hij of zij moet werken risico's op discriminatie inhoudt.

Indien deze signalen niet worden onderzocht, enkel op basis van het contract met de klant, zal de werkgever niet voldoen aan zijn verplichting opgenomen onder 2°. De opname van non-discriminatieclausule in het klantencontract is een eerste goede stap, maar indien nadien vanuit de poestmedewerker signalen komen, dan moet hier door de werkgever adequaat op gereageerd worden. Het is echter niet mogelijk of wenselijk om een sluitende lijst van situaties te geven waarin de werkgever op de hoogte dient te zijn. De feitenrechter zal hierover binnen het kader van de reglementering een uitspraak doen.

Artikel 41

Het decreet van 24 april 2015 houdende de implementatie van de zesde staatshervorming en houdende diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie voegde een artikel 10ter toe aan de wet van 20 juli 2001. Hierdoor werd het toezicht op de bepalingen inzake dienstencheques, voor wat betreft het Vlaamse Gewest, geregeld door het Vlaamse Inspectiedecreet. De betrokken regelgeving blijkt ook federale bepalingen te bevatten inzake de arbeidsovereenkomst (afdeling 2 van hoofdstuk II). Het Vlaamse Gewest kan het toezicht alleen regelen conform de bevoegdheidsverdelende regels zoals bepaald in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Om enige verwarring te vermijden worden de federale bepalingen expliciet uitgezonderd.

Artikel 42

In de strafbepalingen die betrekking hebben op de dienstencheques worden de aspecten die verbonden zijn aan het arbeidsrecht (de arbeidsovereenkomst) opgeheven. Deze bevoegdheid is immers op basis van de bijzondere wet federaal

gebleven. Om enige verwarring te vermijden worden deze bepalingen dan ook expliciet opgeheven.

Artikel 43

Dit artikel voorziet in de strafbaarstelling van discriminatie door de dienstencheque-onderneming, zoals toegelicht in artikel 40.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht

Dit hoofdstuk brengt voor verschillende materies wijzigingen aan in het Inspectiedecreet.

Artikel 44

Dit artikel brengt artikel 2 van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht in overeenstemming met de nieuwe bevoegdheden die zijn overgedragen door de zesde staatshervorming.

De bepaling onder punt 1 moet samen gelezen worden met artikel 22 van dit ontwerp. De controlebevoegdheid van de Vlaamse sociaalrechtelijke inspecteurs wordt uitgebreid tot de controle van de materie loopbaanonderbreking, voor zover het tot onze bevoegdheden behoort.

De bepaling onder punt 2 moet samen gelezen worden met artikel 24 van dit ontwerp. De arbeidsrechtelijke aspecten van het betaald educatief verlof worden uitgesloten uit de gewestelijke controlebevoegdheid. Het gaat om de gelijkschakeling van uren afwezigheid aan arbeidsuren (art. 115), bescherming tegen ontslag (art. 118) en stopzetting betaling loon ingeval bedrog door werknemer (art. 119).

De bepaling onder punt 3 moet samen gelezen worden met art. 2 van dit ontwerp. Het betreft de formele specificering van de bevoegdheden van de sociaalrechtelijk inspecteurs inzake PWA.

De bepaling onder punt 4 moet samen gelezen worden met art. 20 van het ontwerp. Het betreft de formele specificering van de bevoegdheden van de sociaalrechtelijk inspecteurs inzake sociale tewerkstelling door het OCMW.

De bepaling onder punt 5 moet samen gelezen worden met art. 41 van het ontwerp. De bepalingen die betrekking hebben op het arbeidsrechtelijk aspect van dienstencheques, worden uitgesloten van de gewestelijke controlebevoegdheid. De bepalingen inzake arbeidsovereenkomst zijn expliciet voorbehouden aan de federale overheid.

Punt 6 breidt de bevoegdheden van de sociaalrechtelijke inspecteurs uit met de controle en het toezicht op de regelgeving inzake economische migratie (arbeidskaarten en beroepskaarten).

Punt 7 zorgt ervoor (door de opheffing van de huidige bepaling) dat het volledige Inspectiedecreet van toepassing is op het toezicht en de controle op de naleving van de wet van 30 april 1999. Vóór de zesde staatshervorming gebeurde dit volgens de toepasselijke federale bepalingen. Hierdoor werd enkel artikel 4 van het Inspectiedecreet van toepassing verklaard op het toezicht en de controle door Vlaamse sociaalrechtelijke inspecteurs op deze materie.

In de nieuwe bepaling wordt opgenomen dat de door de federale overheid aangewezen beëdigde ambtenaren het Vlaamse controlekader toepassen tijdens hun controles op de regelgeving inzake economische migratie (arbeidskaarten en beroepskaarten). Overeenkomstig het verticaliteitsbeginsel wordt het controlekader van een materie vastgelegd door de overheid die de regelgevende bevoegdheid inzake de materie bezit.

Artikel 45

Deze bepaling duidt de regionale inspectiedienst aan als medebevoegd voor controles inzake tewerkstelling buitenlandse werknemers die tot de federale bevoegdheid behoren. Volgens het verticaliteitsbeginsel en afspraken tussen de verschillende regionale en federale actoren, komt het aan elke overheid toe haar bevoegde inspectiediensten aan te duiden in eigen regelgeving, ook ingeval medebevoegdheid. Het controlekader voor deze controles wordt echter bepaald door de overheid die de regelgevende (hoofd)bevoegdheid bezit. Bijgevolg volgen de regionale inspecteurs voor deze controles het federale controlekader van het Sociaal Strafwetboek.

Artikel 46

Aangezien de bepalingen van het Inspectiedecreet nu ook van toepassing zijn op de materie inzake zelfstandige beroepsactiviteit, wordt de definitie van "werkgevers" aangevuld met een extra gelijkschakeling. In functie van een uniforme lezing van de bepalingen in het Inspectiedecreet, wordt de vreemdeling die een zelfstandige beroepsactiviteit uitoefent, gelijkgesteld aan de werkgever. Dit is onder meer van belang voor de toerekening van de sanctiebepalingen (art. 14 Inspectiedecreet).

Artikel 47

De ondervraagde krijgt een kopie van de tekst van het verhoor, uiterlijk een maand na het verhoor. Naar analogie met artikel 63 van het Sociaal Strafwetboek, krijgt de aangeduide ambtenaar de mogelijkheid om te beslissen deze termijn uit te breiden tot maximum 6 maanden (3 maanden, eenmaal verlengbaar). Deze door de Vlaamse Regering aangeduide ambtenaar moet belast zijn met het toezicht en de controle van de opdrachten van de sociaal inspecteurs, en kan op grond hiervan

een beslissing nemen met betrekking tot het uitstel van de communicatie van de processen-verbaal van verhoor. Dit uitstel kan verantwoord zijn in bepaalde bijzondere omstandigheden die in elk individueel geval moeten beoordeeld worden. We kunnen het voorbeeld aanhalen van de werknemer waarvoor er redenen zijn om te vrezen dat deze onder druk wordt gezet door zijn werkgever. Of nog, complexe onderzoeken naar criminele organisaties die zich bezighouden met sociale fraude. Hierbij kan het opportuun zijn dat de daders elkaar gedurende een bepaalde periode niet kunnen informeren over de precieze afgelegde verklaringen in de loop van het onderzoek. Omwille van de moeilijkheid om deze bijzondere omstandigheden te bepalen doet het artikel het uitstel van de communicatie van het proces-verbaal van verhoor niet afhangen van ernstige en uitzonderlijke omstandigheden, zoals dat het geval is in artikel 28quinquies, § 2, derde lid en in artikel 57, § 2, derde lid van het Wetboek van Strafvordering. Dit algemeen begrip is immers onduidelijk. Daarenboven rust op de bevoegde ambtenaar de verplichting om zijn individuele beslissing tot uitstel te motiveren en deze toe te voegen aan het dossier.

Artikel 48

De bepalingen in artikel 13/3, §1, punt 1° en punt 2° worden opgeheven, naar analogie met de bepalingen van art. 42 van dit ontwerpdecreet. Deze bepalingen leggen een administratieve geldboete op waarbij de inbreuk betrekking heeft op het arbeidsrechtelijk aspect van dienstencheques (de arbeidsovereenkomst). Daar de arbeidsrechtelijke verhoudingen door de bijzondere wet expliciet zijn voorbehouden aan de federale wetgever, is de Vlaamse decreetgever hierin niet bevoegd.

Dit artikel voorziet verder in de administratieve sanctionering van discriminatie door de dienstencheque-onderneming, zoals toegelicht in artikel 40.

Artikel 49

Dit artikel betreft de oplegging van administratieve geldboete in de materie zelfstandige beroepsactiviteit voor vreemdelingen. De overtredingen zijn analoog aan deze besproken in artikel 12 (nieuw artikel 13 van de wet van 19 februari 1965).

Artikel 50

Dit artikel betreft de oplegging van administratieve geldboete in de materie zelfstandige beroepsactiviteit voor vreemdelingen. De overtredingen zijn analoog aan deze besproken in artikel 13 (nieuw artikel 13/1 van de wet van 19 februari 1965).

Artikel 51

Dit artikel betreft de oplegging van administratieve geldboete in de materie tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

De overtredingen in de eerste paragraaf zijn analoog aan deze besproken in artikel 27 (nieuw artikel 12 van de wet van 30 april 1999).

De overtreding in de tweede paragraaf is analoog aan deze besproken in artikel 28 (nieuw artikel 12/1 van de wet van 30 april 1999).

De overtredingen in de derde paragraaf zijn analoog aan deze besproken in artikel 29 (nieuw artikel 12/2 van de wet van 30 april 1999).

De overtredingen in de vierde paragraaf zijn analoog aan deze besproken in artikel 30 (nieuw artikel 12/3 van de wet van 30 april 1999).

De overtredingen in de vijfde paragraaf zijn analoog aan deze besproken in artikel 31 (nieuw artikel 12/4 van de wet van 30 april 1999).

Hoofdstuk 9. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"

Dit hoofdstuk wijzigt twee bepalingen inzake VDAB.

Artikel 52

Met deze bepaling krijgt VDAB de taak om aan jongeren (onder de 25 jaar) die niet ingeschreven zijn als werkzoekende en die hun studies hebben stopgezet, die niet beschikken over een diploma of getuigschrift, noch opleiding volgen of aan het werk zijn, een passend aanbod te doen.

De diploma's of getuigschriften die hier worden beoogd zijn deze opgesomd in de Conceptnota Samen tegen schooluitval die werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 juni 2015.

Met het invoeren van deze bepaling komen de Vlaamse Regering en de VDAB tegemoet aan de aanbeveling van de Raad van de Europese Unie van 22 april 2013 tot invoering van een jongerengarantie (2013/C 120/01). Eén van de aanbevelingen die werden gemaakt is de volgende:

"Ervoor te zorgen dat alle jongeren jonger dan 25 jaar binnen vier maanden nadat zij werkloos zijn geworden of het formele onderwijs hebben verlaten, een deugdelijk aanbod krijgen voor een baan, voortgezette scholing, een plaats in het leerlingstelsel of een stage.

Voor de jongeren die bij de VDAB zijn ingeschreven als werkzoekende vormt deze aanbeveling geen probleem, maar tot op heden ontbrak echter een bepaling die VDAB in staat stelt om voor de jongeren die niet zijn ingeschreven als werkzoekende dit aanbod te voorzien. Deze laatste groep moet geïdentificeerd kunnen worden. Hiervoor dienen data van Onderwijs en VDAB aan elkaar gekoppeld te worden.

Deze decretale bepaling vormt tevens de basis om de nodige gegevens op te vragen en uit te wisselen met de databanken van Onderwijs zoals voorgeschreven door de privacywetgeving.

Artikel 53

Dit artikel voorziet in een vermindering van het aantal algemene directeurs bij de VDAB. De gedelegeerd bestuurder zal voortaan worden bijgestaan door twee in plaats drie algemene directeurs.

Hoofdstuk 10. Wijziging van het decreet van 7 mei 2004 betreffende het statuut, de werking, de taken en de bevoegdheden van de erkende regionale samenwerkingsverbanden, de sociaal-economische raden van de regio en de regionale sociaal-economische overlegcomités

Dit hoofdstuk wijzigt de subsidiëring van ERSV.

Artikel 54

Dit artikel voorziet in de stopzetting van de subsidiëring van de erkende regionale samenwerkingsverbanden zoals geregeld bij artikel 31 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende het statuut, de werking, de taken en de bevoegdheden van de erkende regionale samenwerkingsverbanden, de sociaal-economische raden van de regio en de regionale sociaal-economische overlegcomités. Dit zowel voor hun activiteiten op het vlak van streekbeleid als op het vlak van loopbaan- en diversiteitsbeleid.

De stopzetting treedt inwerking vanaf 1 september 2016. Vanaf 1 september 2016 worden de middelen aangewend voor het nieuwe streekbeleid evenals het nieuwe loopbaan- en competentiebeleid.

Hoofdstuk 11. Wijziging van het Sociaal Strafwetboek van 6 juni 2010

Dit hoofdstuk heft de federale sanctiebepalingen aangaande illegale tewerkstelling op, voor wat de Vlaamse bevoegdheden betreft.

Artikel 55

Artikel 175 van het Sociaal Strafwetboek, dat de federale sancties bevat inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers, wordt opgeheven voor zover het de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest betreft. De geregionaliseerde sancties werden ingevoerd in de materiewet (zie artikelen 27 tot en met 31 van dit ontwerp).

In overeenstemming met artikel 6, § 1, IX, 3° blijft het artikel van toepassing voor zover het sancties betreft op de normen betreffende de arbeidskaart afgeleverd in het kader van de specifieke verblijfssituatie van de betrokken personen (federale bevoegdheid). De federale overheid neemt deze artikelen op in een nieuw art. 175/1 SSW. Daarnaast blijft art. 175 SSW van toepassing op de tewerkstelling van au pairs.

Hoofdstuk 12. Inwerkingtreding

Artikel 56

De bepalingen van dit decreet treden in werking op 1 januari 2017, met uitzondering van artikel 54, dat op 1 september 2016 in werking treedt.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS